

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z GEOGRAFII

dla szkoły ponadgimnazjalnej oraz dla szkoły ponadpodstawowej

I. **Na lekcjach geografii** przestrzegane są zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów zawarte w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania. Zasady te dotyczą: kryteriów oceniania, jawności ocen, dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, klasyfikacji śródrocznej i końcowo rocznej, skali ocen.

II. Na lekcjach geografii ocenie podlegają:

- a) Wiadomości z zakresu określonego w planie dydaktycznym oraz: znajomość faktów, rozumienie i stosowanie pojęć, znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii, przedstawianie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów
- b) Umiejętności: posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi), pozyskiwanie, wykorzystywanie i przetwarzanie informacji, interpretacji i rozumienie tekstów geograficznych, ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych, interpretacji, analizy i oceny poznanych związków przyczynowo-skutkowych, rozwiązywanie zadań matematycznych w zakresie geografii.

III. Poziomy wymagań dla szkoły ponadgimnazjalnej oraz dla szkoły ponadpodstawowej:

1. **Poziom wymagań koniecznych (K)** obejmuje wiadomości i umiejętności, które umożliwiają uczniowi świadomy udział w lekcji, a także wykonywanie przez ucznia prostych zadań związanych z życiem codziennym
2. **Poziom wymagań podstawowych (P)** określa wiadomości i umiejętności ważne i najbardziej uniwersalne, stosunkowo łatwe do opanowania i użyteczne w życiu codziennym oraz niezbędne do kontynuowania nauki na wyższych poziomach
3. **Poziom wymagań rozszerzających (R)** dotyczy wiadomości i umiejętności trudniejszych, wspierających tematy podstawowe. Mogą być użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia.
4. **Poziom wymagań dopełniających (D)** zakłada opanowanie pełnego zakresu treści kształcenia. Określa wiadomości i umiejętności trudne do przyswojenia, złożone oraz o charakterze problemowym.
5. **Poziom wymagań wykraczających (W)** obejmuje wiadomości i umiejętności wykraczające poza treści zawarte w podręczniku. Dotyczy zagadnień szczególnie złożonych i twórczych naukowo.
Technika oceniania i skala ocen:

IV. Technika oceniania i skala ocen:

- każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości
- ocenie podlegają wiadomości wszystkie oraz wszystkie formy aktywności
- każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum 3 oceny
- sprawdziany , kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe

- o terminach sprawdzianów uczniowie będą informowani z tygodniowym wyprzedzeniem
- kartkówki będą obejmować maksymalnie materiał z trzech ostatnich lekcji a ich czas nie będzie przekraczał 15 minut
- jeżeli uczeń opuści sprawdzian z przyczyn losowych (a nieobecność była dłuższa niż 3 dni) to powinien go napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły, jeżeli nieobecność była krótsza niż 3 dni uczeń pisze sprawdzian na pierwszej lekcji po powrocie do szkoły
- uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu tygodnia od dnia pisania prac lub w dłuższym okresie po uzgodnieniu z nauczycielem
- przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika
- uczeń, który nie poprawił oceny, traci prawo do następnych poprawek
- nauczyciel ma prawo odmówić uczniowi prawa do poprawy pracy i sprawdzianu w przypadku, gdy podczas tejże pracy pisemnej uczeń:
  - „ściągał”, pracował niesamodzielnie - rozmawiał z innymi,
  - korzystał z urządzeń elektronicznych lub Internetu w niedozwolonym przypadku. Praca niesamodzielna (ściągnięcie) skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy.
- uczeń nieobecny na krótkich sprawdzianach odpowiada ustnie lub pisemnie z ich zakresu w dniu oddania prac lub w najbliższym terminie
- kartkówki nie podlegają poprawie
- wszystkie prace pisemne będą oddane w ciągu 2 tygodni od chwili pisania, zostaną omówione wyniki, a uczniowie będą zapoznani z kluczem oceniania
- uczeń ma prawo do poprawienia jednej odpowiedzi ustnej
- nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej
- każdy uczeń ma prawo do zaliczenia mu dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe
- uczeń ma prawo raz w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie o ile w danym dniu nie ma prac pisemnych
- ocenie podlegają odpowiedzi ustne – precyzja wypowiedzi, stopień wyczerpania tematu, umiejętności argumentowania, uzasadniania, wnioskowanie i podejmowanie prób w tym zakresie
- dłuższe odpowiedzi są oceniane stopniem, krótsze plusami lub minusami (za 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą a za 2 minusy ocenę niedostateczną)
- prace domowe będą sprawdzane na bieżąco ilościowo, a losowo będzie sprawdzana ich jakość

V. Skala stosowana na lekcjach geografii:

a) Wypowiedzi ustne punktowane oceną:

Niedostateczny	Wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, pomijająca najważniejsze zagadnienia, nieznajomość podstawowych faktów geograficznych, błędy językowe
Dopuszczający	Wypowiedź z niewielkimi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, niepełna
Dostateczny	Wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna, samodzielna, omówienie podstawowych zagadnień

Dobry	Wypowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna, uporządkowane przytaczanie faktów, poprawny język
Bardzo dobry	Wypowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca bez wiadomości wykraczających poza program, swobodne operowanie faktami, integracja wiedzy z różnych dziedzin
Celujący	Wypowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca, wykraczająca poza program, swobodne operowanie faktami, widoczne zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny
Dłuższe opracowania ustne lub pisemne oraz prace domowe	System punktacji jak przy wypowiedziach ustnych

b) Sprawdziany i kartkówki oceniane są według następującej skali procentowej:

Oceny	Procentowy udział punktów
Niedostateczny	0 – 40
Dopuszczający	41 – 55
Dostateczny	56 – 75
Dobry	76 – 90
Bardzo dobry	91 – 99
Celujący	100

W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może obniżyć skalę na każdym poziomie.

Kategorie ocen:

- Praca klasowa (sprawdzian) 4
- Kartkówka 3
- Odpowiedź ustna 2
- Praca domowa 1
- Aktywność 1
- Karta pracy (praca z mapą) 1
- Ćwiczeniówka 2
- Prezentacja 2
- Prezentacja z warsztatów terenowych 3
- Rysunek poziomicowy -interpolacja 2
- Praca na lekcji 1
- II etap ,finał olimpiady 4

VI. Obszary aktywności ucznia oceniane na lekcjach geografii: kształtowanie pojęć geograficznych – sprawdzanie stopnia ich zrozumienia, prowadzenie rozumowań, kształtowanie języka geograficznego, rozwiązywanie zadań i problemów geograficznych – stosowanie odpowiednich metod, sposobów wykonania i otrzymanych rezultatów, praca projektowa – abstrakcyjność myślenia, sposób ujęcia zagadnienia, stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych, aktywność na lekcji, praca w grupach, wkład pracy ucznia np. podczas imprez terenowych – zdobycie odznaki turystycznej.

VII. Tryb i warunki, w jakich uczeń może otrzymać ocenę wyższą niż ocena przewidywana:

Warunki i procedura uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Do testu sprawdzającego w celu podwyższenia przewidywanej oceny rocznej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych przystąpić może uczeń spełniający następujące warunki:
  - 1) nie ma nieobecności nieusprawiedliwionych z zajęć danego przedmiotu;
  - 2) przystąpił w terminie wyznaczonym dla całej klasy (lub grupy, jeżeli lekcje danego przedmiotu odbywają się w grupach) do wszystkich przeprowadzonych w ciągu roku prac klasowych (sprawdzianów);
  - 3) wszystkie prace klasowe (sprawdziany) zostały napisane w sposób uczciwy.
2. Jeżeli uczeń nie przystąpił w terminie do pracy klasowej (sprawdzianu) z powodu choroby udokumentowanej zaświadczeniem lekarskim, może zaliczyć tę pracę klasową (sprawdzian) po terminie- i wówczas jest ona traktowana jako pisana w terminie.
3. Przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne podawane są zgodnie ze Statutem Szkoły (informacja przekazywana jest rodzicom podczas zebrania z wychowawcą lub za pomocą dziennika elektronicznego Librus).
4. W przypadku niedopełnienia formalności zapoznania się z ocenami przewidywanymi uczniowi nie przysługuje prawo do testu sprawdzającego na podwyższenie oceny.
5. Test sprawdzający odbywa się najpóźniej w dniu poprzedzającym radę klasyfikacyjną w formie pisemnej. Przeprowadzany jest przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, z których uczeń pisze test sprawdzający. Praca podlega ocenie przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, z których uczeń pisze test sprawdzający.
6. Pytania układa nauczyciel danego przedmiotu.
7. Stopień trudności sprawdzianu powinien odpowiadać kryteriom oceny, o którą ubiega się uczeń.
8. Ocena ustalona w wyniku testu sprawdzającego nie może być niższa od wcześniej przewidywanej przez nauczyciela i może być od niej wyższa o jeden stopień.

VIII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z geografii u uczniów z dysleksją:

1. Uwzględniać trudności w zapamiętywaniu nazw geograficznych, nazwisk, dat.
2. W czasie odpowiedzi ustnych wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać.
3. Częściej utrzymywać i powtarzać materiał.
4. Podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie.
5. Stosować w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać w wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania.
6. Zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, aby ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia.
7. Przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie, często oceniać prace domowe.

W załącznikach wymagania edukacyjne dla poszczególnych poziomów dla szkoły ponadgimnazjalnej oraz dla szkoły ponadpodstawowej.